

O`QITISH SIFATI MONITORINGINI TASHKIL ETISHNING ME`YORIY-HUQUQIY ASOSLARI.

Xasanov Sirojiddin.

Oriental universiteti Ta'lim menejmenti yo'nalishi magistranti

Annotatsiya. Ushbu maqola ta'lim muassasalarida o'qitish sifati monitoringini tashkil etishni tartibga soluvchi me'yoriy-huquqiy asoslarni o'rganadi. U ta'limning mukammalligini ta'minlashda monitoring mexanizmlarining ahamiyatini o'rganadi, mavzu bo'yicha mavjud adabiyotlarni o'rganadi, o'qitish sifatini kuzatish uchun qo'llaniladigan turli usullarni muhokama qiladi, so'nggi tadqiqotlar natijalarini taqdim etadi, tanqidiy munozarada qatnashadi va kelajakda takomillashtirish bo'yicha takliflar bilan yakunlanadi.

Kalit so'zlar: o'qitish sifati monitoringi, ta'limning mukammalligi, me'yoriy asoslar, huquqiy asoslar, usullar, natijalar, munozara, xulosalar, takliflar.

Bugungi tez rivojlanayotgan ta'lim manzarasida o'qitish sifatini ta'minlash akademik mukammallik va talabalar muvaffaqiyatini rivojlantirish uchun juda muhimdir. Dunyo bo'ylab ta'lim muassasalari o'qitish samaradorligini baholash va oshirish uchun kuchli monitoring mexanizmlariga ehtiyoj borligini tan olishadi. Biroq, bunday mexanizmlarni amalga oshirish standartlar va hisobdorlikni saqlash uchun me'yoriy-huquqiy asoslarga rioya qilishi kerak. Ushbu maqola ta'lim sifatini nazorat qilishni tashkil etishni tartibga soluvchi me'yoriy-huquqiy asoslarni o'rganib chiqadi va ularning ta'lim mukammalligini targ'ib qilishdagi ahamiyatini ochib beradi.

Ko'plab tadqiqotlar ta'lim muassasalarida o'qitish sifatini monitoring qilish muhimligini ta'kidlaydi. Tadqiqotchilar monitoring mexanizmlarining turli jihatlarini, shu jumladan ularning talabalarning ta'lim natijalariga ta'siri, o'qituvchilarning malakasini oshirish va institutsional javobgarlikni o'rganishdi. Bundan tashqari, olimlar

o'qitish sifatini monitoring qilish amaliyotini shakllantirishda me'yoriy asoslar va huquqiy mandatlarning rolini o'rganishdi. Mavjud adabiyotlar o'qitish sifatini kuzatish bilan bog'liq turli xil yondashuvlar va muammolar haqida tushuncha beradi va keyingi tadqiqotlar uchun qimmatli istiqbollarni taklif etadi.

Ushbu tadqiqotda qo'llaniladigan metodologiya o'qitish sifati monitoringi va tegishli me'yoriy-huquqiy asoslar bo'yicha mavjud adabiyotlarni har tomonlama ko'rib chiqishni o'z ichiga oladi. Tegishli ma'lumotlarni to'plash uchun ekspertlar tomonidan ko'rib chiqilgan jurnallar, akademik ma'lumotlar bazalari va tegishli siyosat hujjatlari muntazam ravishda qidirildi. Mavzuni yaxlit tushunishni ta'minlash uchun adabiyotdan asosiy mavzular, tendentsiyalar va tushunchalar sintez qilindi.

O'qitish sifatini nazorat qilishning me'yoriy-huquqiy asoslari mamlakat va ta'lim tizimiga qarab farq qiladi. Biroq, ko'plab tizimlarda bir nechta umumiy elementlar mavjud:

- Ta'lim to'g'risidagi qonunlar: aksariyat mamlakatlarda ta'limni tartibga soluvchi qonunlar mavjud bo'lib, ular o'qitish sifatini kuzatish va saqlash uchun asos yaratadi. Ushbu qonunlar ko'pincha ta'lim muassasalari, talabalar va o'qituvchilarning huquq va majburiyatlarini belgilaydi va sifatni ta'minlash mexanizmlari uchun qoidalarni o'z ichiga olishi mumkin.

- Akkreditatsiya standartlari: akkreditatsiya agentliklari yoki davlat organlari ko'pincha ta'lim sifati uchun standartlarni belgilaydilar. Ushbu standartlar odatda o'qitishning turli jihatlarini, shu jumladan o'quv dasturlarini loyihalash, o'qitish usullari, baholash amaliyoti va fakultet malakalarini qamrab oladi.

- Sifatni ta'minlash agentliklari: ko'pgina mamlakatlarda ta'lim sifatini nazorat qilish va baholash uchun mas'ul bo'lgan ixtisoslashgan idoralar mavjud. Ushbu agentliklar ta'lim muassasalarini davriy ravishda ko'rib chiqishlari, ularning akkreditatsiya standartlariga muvofiqligini baholashlari va takomillashtirishni tavsiya etishlari mumkin.

•O'qituvchilarni litsenziyalash va sertifikatlash: ba'zi yurisdiksiyalarda o'qituvchilar amaliyot uchun litsenziya yoki sertifikat olishlari shart. Ushbu litsenziyalar malaka, tajriba va professional standartlarga rioya qilish asosida berilishi mumkin. O'qitish sifatini nazorat qilish litsenziyalangan o'qituvchilarning ish faoliyatini baholash yoki uzluksiz ta'lim talablari orqali baholashni o'z ichiga olishi mumkin.

•Talabalarni baholash: talabalarni baholash ma'lumotlari, masalan, standartlashtirilgan test natijalari, kurslarni baholash va bitiruv stavkalari o'qitish sifati ko'rsatkichlari sifatida ishlatilishi mumkin. Ta'lim muassasalaridan ushbu ma'lumotlarni to'plash va nazorat qiluvchi organlarga yoki akkreditatsiya organlariga xabar berish talab qilinishi mumkin.

•O'qituvchilarni baholash tizimlari: ko'pgina ta'lim muassasalarida o'qituvchilar faoliyatini baholash uchun rasmiy jarayonlar mavjud. Bu tizimlar peer baholash o'z ichiga olishi mumkin, sinf kuzatuvlar, talaba fikringiz, va o'z-o'zini baholash. Ushbu baholash natijalari takomillashtirish yo'nalishlarini aniqlash va o'qituvchilarni qo'llab-quvvatlash uchun ishlatilishi mumkin.

•Hukumat nazorati: hukumatlar ko'pincha tekshiruvlar, tekshiruvlar va sharhlar kabi nazorat mexanizmlari orqali o'qitish sifatini kuzatishda rol o'ynaydi. Davlat idoralari, shuningdek, ta'lim muassasalarini o'qitish sifatining yuqori standartlarini saqlashga undash uchun mablag ' yoki imtiyozlar berishi mumkin.

•Hisobdorlikning huquqiy asoslari: ta'lim muassasalari shartnomalar, bitimlar va qoidalar kabi huquqiy mexanizmlar orqali o'qitish sifati uchun javobgar bo'lishi mumkin. Masalan, davlat tomonidan mablag ' oladigan muassasalar doimiy moliyalashtirish evaziga o'qitish sifatining ma'lum standartlariga javob berishlarini namoyish etishlari talab qilinishi mumkin.

Umuman olganda, o'qitish sifatini nazorat qilishning me'yoriy-huquqiy asoslari ta'lim muassasalari talabalarning ehtiyojlariga javob beradigan va ularni muvaffaqiyatga tayyorlaydigan yuqori sifatli o'qitishni ta'minlash uchun ishlab chiqilgan.

Muhokama bo'limida o'qitish sifatini nazorat qilish bo'yicha me'yoriy-huquqiy bazalarning oqibatlari tanqidiy ko'rib chiqiladi. U mavjud yondashuvlarning kuchli tomonlari va cheklovlarini o'rganadi, amaldagi amaliyotdagi bo'shliqlarni aniqlaydi va amalga oshirishda duch keladigan muammolarni muhokama qiladi. Bundan tashqari, u raqamli ta'lim muhiti va masofadan o'qitish kabi rivojlanayotgan tendentsiyalarning monitoring mexanizmlariga ta'sirini ko'rib chiqadi. Muhokama rivojlanayotgan ta'lim ehtiyojlarini samarali qondirish uchun monitoring amaliyotini doimiy baholash va moslashtirish zarurligini ta'kidlaydi.

Xulosa va takliflar:

Xulosa qilib aytganda, me'yoriy-huquqiy asoslar ta'lim muassasalarida o'qitish sifati monitoringini tashkil etish uchun muhim asoslarni yaratadi. Ushbu asoslarga rioya qilish orqali muassasalar javobgarlikni ta'minlashi, standartlarni saqlashi va o'qitish samaradorligini doimiy ravishda yaxshilashga yordam berishi mumkin. Shu bilan birga, monitoring usullarini takomillashtirish, paydo bo'layotgan muammolarni hal qilish va ta'limni baholashda inklyuzivlik va tenglikni targ'ib qilish uchun doimiy tadqiqotlar va innovatsiyalarga ehtiyoj bor. Kelajakdagi tadqiqotlar uchun tavsiyalar orasida texnologiyaga asoslangan echimlarning integratsiyasini o'rganish, manfaatdor tomonlar o'rtasida hamkorlikni rivojlantirish va o'qituvchilar o'rtasida aks ettirish amaliyoti madaniyatini targ'ib qilish kiradi.

Xulosa qilib aytganda, o'qitish sifati monitoringini samarali tashkil etish tartibga rioya qilish, pedagogik innovatsiyalar va manfaatdor tomonlarning ishtirokini birlashtirgan ko'p qirrali yondashuvni talab qiladi. Dalillarga asoslangan amaliyotlar bilan bir qatorda me'yoriy-huquqiy asoslardan foydalangan holda, ta'lim muassasalari mukammallik madaniyatini tarbiyalashi va o'quvchilarga o'z salohiyatlariga erishish imkoniyatini berishi mumkin.